

til at tage denne Udpantningsmaterie for sig, saa ere de Regler, som følges i dette Lovudkast, vistnok saa fuldstændig klare og vel overveiede, som man kan forlange. Jeg har derfor ikke yderligere Bemærkninger at fremsføre og skal ikke trætte det ærede Thing med videre Udtalelser om Detaillen.

Justitsministeren: Smedens det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) og derefter det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjørring) i det Hele udtalte deres Anerkjendelse af Lovforslaget, ikke blot hvad dets Indhold angaar, men ogsaa med Hensyn til at det er fremkommet paa dette Tidspunkt, maatte det Foredrag, som vi nys hørte af den ærede sidste Raler, jo ganske vist fremfalde Indtrykket af, at han i det Hele var misforstøjet med Lovforslaget, om han end sluttede sine Bemærkninger med at anerkjende, at Lovforslaget i og for sig betragtet, og naar man endelig skulde have et saadant Lovforslag, maatte siges at være baade udtømmende og i det Væsentlige overensstemmende med, hvad der maatte siges at være det Rigtige. Det er forekommet mig, at det kunde være ganske hensigtsmæssigt, at jeg allerede paa dette Tidspunkt tog Ordet, netop for — saavidt det stod til mig — at imødegaa den almindelige Betragtningssmaaade, som ligger til Grund for de Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem. Han har i den Omstændighed, at dette Lovforslag er fremkommet, snart søgt et Vidnesbyrd om, at Regjeringen i det Hele taget — og saaledes ogsaa Justitsministeren — skulde vige tilbage for alvorlige og gjennemgribende Forandringer, medens man, som han vel halvt ironisk udtrykte sig, nok skulde være tilbøjelig til at ville fremme fornuftige Reforme, og snart har det ærede Medlem betragtet Fremlæggelsen af dette Lovforslag som uheldig, fordi det formentlig skulde geraade til Skade for Gjennemførelsen af den store Reform, at man saaledes stykkevis piller snart een snart en anden Del deraf bort og fremmer den særskilt. Jeg tror, at det ærede Medlems Udtalelser i mange Henseender bero paa en Misforstaaelse. Medens det ærede Medlem gjorde gjældende, at der ikke skulde være nogen almindelig Tilbøjelighed tilstede hos Regjeringen og da heller ikke hos Justitsministeren til gjennemgribende Reforme, udtalte han selv senere, at der egentlig ikke var Noget, som berettigede til at antage, at den nuværende Justitsminister, ligesaa lidt som hans Forgænger, ikke med Alvor og med Overbevisningens Varme havde erkjendt Nødvendigheden af en Reform paa Retsgebetet. Jeg skal, forsaavidt som hans Udtalelser ikke ganske stemmede med hinanden, tillade mig at udtale, at hans sidste Opfattelse af Justitsministerens Stilling til den store Retsreform vistnok er at anse som den rette. Jeg antager, at det af de Ord, hvormed jeg ledsagede Forelæggelsen af dette Lov-

forslag, maa fremgaa, at naar jeg har bragt det frem allerede i denne Session, saa har det saa langt fra været, fordi jeg tænkte, at der derved skulde gives — som han udtrykte sig — en å Konto Betaling for, hvad man overhovedet skulde i den Retning, en å Konto Betaling, hvormed det skulde være den skulde Tanke at afspejle Forventningen om en Reform, at det tværtimod er flet, fordi jeg har havt den Mening, at man overhovedet derved fremmede Gjennemførelsen af bemeldte store Reform, hvorom der er Spørgsmaal. Nu kan det ærede Medlem have en anden Opfattelse end jeg med Hensyn til, hvad der er praktisk rigtigt og hensigtsmæssigt i den Henseende; men jeg maa bestride hans Berettigelse til at fortolke min Handling i den Henseende anderledes, end jeg selv har sagt, at den skal forstaaes. For at gjentage det, og for med det Samme at imødegaa den anden Række af Betragtninger, der ere gjorte gjældende, skal jeg sige, at det er min Tro, at man netop fremmer Reformens Gjennemførelse ved saaledes at affordre fra den store Reform, hvad der uden at foregribe den lader sig affordre, og det forekommer mig, at det ærede Medlem, naar han ret havde gjennemtanst Sagen, netop i den Omstændighed, at Justitsministeren, som han dog ikke tør negte at have foretaget en alvorlig Undersøgelse af disse Forhold, og som han vel heller ikke kan frakjende en vis Indsigt i dem, fremkommer med et saadant Lovforslag, maatte kunne se et Vidnesbyrd om, at Reformen er paa gode Veie til at fremmes, og at Ministeren nærer Haab om, at den vil fremmes i en nær Fremtid. Thi det forstaaer sig af sig selv og er til Overflødighed sagt i Motiverne saavel til nærværende Lovforslag som ogsaa til Konkurslovsforslaget, der blev foresat ifjor, at man ikke er freden til at fremme disse Lovforslag uden at tage under alvorlig Overveielse, hvortid de kunde lade sig gennemføre uden at foregribe den store Reform. Men dette Spørgsmaal kan jo ikke besvares, uden at man i Forveien har dannet sig ikke blot en taaget og ubejstent Forestilling om, hvorledes den store Reform skulde gennemføres, men en nogenlunde klar Forestilling endogsaa om dens Enkeltheder. Det forekommer mig altsaa, at netop den Omstændighed, at man skrider videre frem ad denne Vej, at komme med enkelte Lovforslag, afgiver et i det Hele taget uafviseligt Vidnesbyrd om, at der netop er en Overbevisning hos Ministeren om, at man tør haabe i en nær Fremtid at kunne føre den store Reform videre, og en Antydning af, at man allerede for saa vidt er naaet til nogenlunde at beherske det store Stof, saa at man kan overse det og i Forbindelse dermed bedømme, hvorledes hine enkelte løsrevne Lovforslag lade sig forene med den store Reform. Det er altsaa en Feiltagelse, naar det ærede Medlem i den Omstændighed, at disse Reforme fremkomme stykkevis, tror at kunne finde en Antydning i den af ham be-